

‘First Cow’ – fri film fra mulighedernes land

Publiceret 13/08/2021 i [Kultur/Film](#) af [Frederik Bojer Bové](#)

Print

FILM // ANMELDELSE – Den amerikanske instruktør Kelly Reichardt har med *First Cow* lavet en vidunderlig unik western om to mænd og deres helt særlige småkager. Æstetikken er så opfindsom og fri, at den mørke historie alligevel gør en i godt humør.

I slutfirserne fik den store instruktør Jean-Luc Godard installeret en 24-spors lyd-klippe-pult i sit studie, så han kunne eksperimentere mere med lydsiderne af sine film. Hans film havde derefter de mest forbløffende lydverdener, fyldt med lag på lag af reallyd, overlappende dialog og diverse musikfragmenter. Han beskrev det senere som om han før havde spillet på klaver, men nu pludselig havde et helt symfoniorkester til rådighed.

Jeg kom i tanke om den anekdote, mens jeg så Kelly Reichardts nye film *First Cow*. Der var scene efter scene, der indeholdt overraskelser og friske idéer. Anderledes kameravinkler. Korte klip af bipersoners ansigter. Små krummelurer på den centrale fortælling. Det føles som om hun bruger alle instrumenterne.

Det er et meget afdæmpet filmsprog, men det fik mig til at føle at der stadigvæk er mange uprøvede *muligheder* tilbage i den gamle kunstform. Hvilket passer helt perfekt til hendes western-fortælling fra USA i 1820, dengang det på mange måder stadig var mulighedernes land.

Kampen om den første ko

Hvor mange westerns starter med et billede af et tankskib? Men sådan begynder den lille intro til *First Cow*, hvor vi først ser et skib komme ned af en flod, og derefter en ung kvinde der vandrer rundt ved flodbredden. Pludselig finder hun et kranie i jorden, og da hun graver efter finder hun to skeletter begravet i jordbunden. Så er stemningen ligesom slået an, på overraskende og overrumplende vis.

Vi har derfor nok bange anelser da vi møder Cookie, en ung kok og baker, der er fuldt med en gruppe pelsjægere vestpå. Han møder den kinesiske immigrant King-Lu, og de to bor sammen i en lille hytte. Herinde drømmer de om at skabe sig et bedre liv i den nye verden, men de mangler startkapital. Da så de opdager at territoriets første ko, tilhørende den magtfulde 'Chief Factor', græsser i nærområdet, udtænker de en plan til at sælge mælkeholdige småkager. Men det er en farlig plan, for Chief Factor er ikke en mand der accepterer at man malker hans ejendom.

Helt sin egen

Hvis man har set *Deadwood* kan man godt huske beskrivelsen af hvordan civilisationen langsomt kommer til et lille samfund. Først et bordel, så en sherif, så endnu et bordel, så en præst, etc. Der sker rigtig mange ting når et samfund langsomt vokser sig større, men det kræver alligevel en ret stor opfindsomhed at komme frem til man vil lave en film om territoriets første ko. Men hvorfor ikke? Hvorfor altid lave film om de samme seriøse ting? Man kan lave film *med* de gigantiske western-myter. Man kan også lave film der går *op imod* de gigantiske western-myter. Men man kan også bare lave noget helt andet, noget med en ko og hvor dejlige småkager der pludselig kan bages. Plottet i *First Cow* føles så vidunderlig frisat for myter og forventninger, og filmen er bare helt sin egen.

Fortiden kan genskrives, vi kan finde mange flere historier vi ikke har hørt før. Og tingene behøver ikke at være som de er.

Kelly Reinhardt er blevet rigtig god til bare at være helt sin egen. Da hun først fik gang i karrieren med filmene *Old Joy* og *Wendy & Lucy* blev hun ofte sat i forbindelse med den såkaldte 'slow cinema', som kort fortalt er film der går langsomt. Det gjorde de også, og en hel fantastisk sekvens i *Old Joy* brugte god tid til at vise hovedpersonerne [have det vidunderligt i et friluftsbad](#).

Men Reichardt har aldrig passet ind i nogen genre eller bevægelse, og med pletskud som hendes første western *Meek's Cutoff* eller den feministiske [Certain Women](#) beviste hun at hun først og fremmest bare lavede anderledes film. *Meek's Cutoff* skildrede en arketypisk pioner-rejse vestpå, men hvor tingene begyndte at gå anderledes, og andre karakterer end cowboyderne og lederne var i fokus. *Certain Women* fortsatte den stil med tre historier bundet løst sammen, der alle havde det til fælles at der var kvinder i fokus, der ellers ikke fik lov til at være i centrum af deres egne liv.

Man kan lave film *med* de gigantiske western-myter. Man kan også lave film der går op *imod* de gigantiske western-myter. Men man kan også bare lave noget helt andet

Det er nok den kasse man kan putte hende ind i. Man kan kalde det moderne politisk, at der er mange kvinder i fokus i hendes film, ligesom at der var klimaaktivister i *Night Moves* – der i øvrigt er hendes hidtil eneste fejlslåede film – ligesom det er typisk at der er plads til kinesiske immigranter og tidligere slaver i *First Cow*. Men det føles ikke som politisk motiveret, det føles som en lyst til at vælge hovedpersoner og synsvinkler langt friere end tidligere. Hendes film føles ikke skåret over en politisk skabelon, de føles frisat fra filmhistoriske begrænsninger.

Muligheden af en bedre film

Jeg bliver ved med at bruge ordet ‘fri’, men det er helt ærligt også det bedste ord jeg kan komme på. Det føles ikke ‘slow’ – omend det ret beset går lidt langsomt til tider – og ordet ‘independent’ føles heller ikke dækkende. Først og fremmest, så er der vidunderligt mange overraskende valg i den her film. Hvis der er en samtale hvor Cookie har tre replikker, så klipper kameraet hen til ham tre gange, men helt frit. Først fra den ene side, så den anden, tre smukke indstillinger. Mens kvinden graver skeletterne fri er der et fantastisk billede af hendes hund der løber ind foran kameraet. Når der klippes til 1820 fortsætter fuglesangen på lydbilledet – naturen er uforandret på 200 år.

Cookie og King-Lu diskuterer meget hvor mange muligheder der *egentlig* er i USA. Og filmen er da også helt klar over at der findes hierarkier og uretfærdigheder. Den fortæller ikke nogen rar historie om USAs fortid. Men med sit vidunderlige æstetiske overskud fastholder den en tro på at tingene kan være anderledes. Fortiden kan genskrives, vi kan finde mange flere historier vi ikke har hørt før. Og tingene behøver ikke at være som de er.

Kelly Reichardts film føles ikke skåret over en politisk skabelon, de føles frisat fra filmhistoriske begrænsninger.

Det er den ånd som gør *First Cow* til så dejlig en film. Det er ikke nogen vægtig film, den redder ikke hele verden, eller handler om et essentielt emne. Jeg forstår godt at det har været svært at turde satse på at give den bred biografidistribution, og at den i stedet fik et par enkelte eventvisninger og nu er kommet på streamingtjenesten MUBI. Men den detalje gør mig nu også ovenud lykkelig, for så kommer den alligevel langt bredere ud. I gamle dage var den blevet vist på en filmfestival, og hvis ikke man boede i en storby var det bare ærgerligt. Nu kan den streames over hele landet. Der findes faktisk gode ting i verden. Komælk, småkager og Kelly Reichardt film.

First Cow
120 minutter
MUBI

Fotocredit: MUBI

- [FREDERIK BOJER BOVÉ](#)
- [SENESTE ARTIKLER](#)

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på [kronoper.dk](#), er dansk redaktør på tidsskriftet [Cinema Scandinavia](#) og har været programlægger på [Copenhagen Architecture Festival](#).